

dificulten el retorn a la normalitat. Ço ens explica per què algunes operacions curen la condició, però no al malalt. Es molt interessant la reflexió que mentre, per una banda, la tècnica del diagnòstic va creixent en extensió i en garantia, per altra banda, els problemes que té davant augmenten en dificultats. Ço ens diu que la tècnica de laboratori, malgrat ésser essencial, no es prou; porta llum als processos mòrbids, però no damunt la reacció d'aquests en el malalt. Deixa la individualitat intacta, en tant, com és molt possible, els canvis en les reaccions bioquímiques no puguin, en el futur, descloure una correspondència amb els de les funcions orgàniques i mentals.

Psico-teràpia

En últim terme, vull referir-me a la manera de procedir amb el factor mental en les malalties. Per raons que ja he exposat, la tècnica de psicoanàlisi, suggestió i hipnotisme, malgrat que en mans hàbils i en casos determinats és útil, en medicina general és rarament necessària i desitjable. La mens no pot, com el cos, romandre sempre en una situació estable i sotmetre's a un tractament normal, perquè la seva textura i la inter-relació dels fils de la seva trama són massa delicats.

Les operacions explotàries de la mens no sempre reeixen de primer intent. El millor tractament sovint rau en un diagnòstic comprensiu, i per tal entenc la ordenació i exposició, no sols de la natura del procés mòrbid, sinó dels estats físics i mentals que estan associats amb ell.

Desxifrin-se els símptomes, tenint sempre en compte el malalt. No són els fets, sinó la llur significació el que val molèsties ignorades en estat normal, poden, en cas de neurosi, esdevenir pesantes i produir angoixa. Algunes, àdhuc, poden destorbar la cura de les malalties orgàniques, o bé una funció pot ésser elevada al camp de la consciència, o aiximateix un fet conscient pot ser mal interpretat i assumir una significació sinistra, o, anant més enllà, l'estroncament d'energies pot fet minvar el control per tal que una instintiva tendència normalment suprimida pugui aparèixer i causar conflicte. Tals factors deuen, al meu juí, contribuir cada vegada més a la gènesi de les malalties i demanen la nostra atenció. Explanar causes, desfer dubtes i, costat per costat del millor tractament físic, refer la perspectiva, i així queda obert el camí del redressament i de l'optimisme. Una part important de la terapèutica és la bona disposició a escoltar, una mens intel·ligent i perceptiva i una lúcida i persuasiva exposició.